

Střední zemědělská škola, Rakovník

Pražská 222, 269 01 Rakovník

Školní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Plán EVVO na školní rok 2024 / 2025

Obsah

Identifikační údaje	3
Charakteristika školy	4
Vymezení pojmů EVVO.....	5
Výchovné cíle a úkoly EVVO	6
Strategický plán EVVO	7
Strategický plán EVVO naší školy	9
Akční plán EVVO a udržitelného rozvoje:	10
Školní akce EVVO a UR na školní rok 2024 / 2025.....	11
Školní projekty EVVO a UR na školní rok 2024 / 2025.....	13
Zdroje	16

Identifikační údaje

Školní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) Střední zemědělské školy Rakovník

Dle metodického pokynu MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty č. j. 16745/2008 – 22 ze dne 17. 10. 2008.

Školní program EVVO je přílohou školních vzdělávacích programů jednotlivých oborů vzdělání.

Autor: Ing. František Pazdera, koordinátor EVVO

Název školy: Střední zemědělská škola, Rakovník, Pražská 1222
Pražská 1222, 269 01 Rakovník

Právní forma školy: Příspěvková organizace

Ředitelka školy: Ing. Jitka Gregorová

IČ školy: 47019689

IZO školy: 600007936

Telefon: 313 251 011

E-mail: sekretariat@szesrak.cz

Webové stránky: www.szesrak.cz

Zřizovatel: Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor školství a sportu,
Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Telefon: 257 280 408

Email: info@kr-s.cz

Webové stránky:

Charakteristika školy

Střední zemědělská škola Rakovník poskytuje vzdělávání žáků ve čtyřletých oborech vzdělání zakončených maturitní zkouškou.

Čtyřleté maturitní obory vzdělání:

Studijní obory:

Kód oboru	41 – 41 – M / 01	Agropodnikání (od 1. 9. 2009)
Kód oboru	16 – 01 – M / 01	Ekologie a životní prostředí (od 1. 9. 2010)
Kód oboru	41 – 43 – M / 02	Chovatelství (od 1. 9. 2013)

Vymezení pojmů EVVO

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta vychází z anglického termínu *environmental education*, kde environment znamená životní prostředí a education se chápe široce jako vzdělávání, výchova či osvěta všech typů cílových skupin, od nejmenších dětí po dospělé.

Vzděláváním se rozumí zejména ovlivňování racionální stránky osobnosti.

Výchovou působení na city a vůli.

Osvětou se označují speciální způsoby předávání informací zejména dospělé populaci.

EVVO klade důraz především na poznávání životního (přírodního i umělého) prostředí (člověka), na uvědomování si nezbytnosti zachování podmínek života, na poznávání vztahu člověka a životního prostředí. EVVO dále souvisí nebo se významově překrývá s pojmy environmentální výchova, ekologická výchova, vzdělávání pro udržitelný rozvoj a dalšími.

V rámci Metodického pokynu má EVVO stejný význam jako **environmentální výchova** nebo tradičně používaný pojem **ekologická výchova**.

Oblast EVVO zaměřená na vzájemnou interakci a souvislosti mezi ekonomickými, sociálními, environmentálními a právními aspekty rozvoje (globálními i lokálními) je označována jako **vzdělávání pro udržitelný rozvoj** (dále jen VUR). VUR je významně interdisciplinární povahy a široce se opírá o společenskovední disciplíny, metodicky i obsahově významně čerpá z EVVO.

EVVO představuje jeden z klíčových preventivních nástrojů ochrany životního prostředí a je jedním z prostředků k naplnění **udržitelného rozvoje (UR)**.

EVVO představuje nezastupitelný významný předpoklad udržitelného rozvoje. Vytváření podmínek pro jeho realizaci patří i mezi prvořadě zájmy Evropské unie. Základní podmínkou nastoupení cesty k udržitelnému rozvoji je zvýšení environmentálního vědomí občanů a jejich odborná připravenost pro kvalitativně nové přístupy v celé technicko-ekonomické a sociální oblasti.

Výchovné cíle a úkoly EVVO

Hlavním cílem environmentální výchovy je **odpovědné environmentální chování**, tj. takové chování, kdy lidé berou při svém rozhodování v potaz dopady možných řešení na životní prostředí a zapojují se do aktivit určených ke zvýšení kvality životního prostředí a kvality života.

Úkolem environmentální výchovy pak je vybavit k tomuto cíli žáky odpovídajícími znalostmi, dovednostmi a motivací.

Strategický plán EVVO

Úvod do problematiky EVVO

Školní program EVVO vychází z Metodického pokynu MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, č.j.16745/2008 a ze ŠVP školy. Zahrnuje činnosti a aktivity probíhající ve škole, klade důraz na poznávání životního prostředí, uvědomování si a poznávání vztahu člověka a životního prostředí.

Cíle EVVO

- vést žáky k pochopení vztahů člověka a životního prostředí, k pochopení principů a limitů trvale udržitelného rozvoje (TUR);
- vést žáky k významu odpovědnosti za jednání jedince i společnosti, kterou je součástí;
- hledat cesty k řešení environmentálních problémů; vést žáky k aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí;
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;
- rozvíjet vnímavost a citlivý vztah k lidem, prostředí a přírodě;
- vést nenásilně ke stejným cílům také učitele školy a rodiče (rodiny) žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované metody a formy práce a aktivity ve všech oblastech výchovy a vzdělávání, které vedou k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Formy a témata EVVO

- rozpracovány v průřezových tématech a charakteristikách předmětů jako součást dalšího vzdělávání; projekty;
- pozorování, přímé kontakty žáků s okolním prostředím;
- propojování, upevňování a systematizace vědomostí a dovedností;
- konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí.

Kompetence rozvíjené EVVO

- k řešení problémů;
- komunikativní;
- sociální a personální;
- pracovní;
- občanské

Hodnocení a autoevaluace

Oblasti, které jsou hodnoceny žáky a zaměstnanci v celkovém hodnocení školy z pohledu EVVO:

- péče o udržování a zkvalitnění prostředí školy – klima školy vnímané žákem, zaměstnancem, rodiči;
- dodržování pravidel, která se týkají prostředí školy – etické a estetické působení;
- zajištění ochrany zdraví a bezpečnosti žáků a zaměstnanců školy;
- programy a akce pro rozvoj žáků a zaměstnanců školy – rozvíjení šetrného a odpovědného jednání

Zařazení EVVO do výuky

- průběžně během roku do výuky jednotlivých odborných i všeobecně vzdělávacích předmětů;
- prostřednictvím předmětu Ekologie a průřezových témat vzhledem ke kompetencím žáka (viz ŠVP).
- EVVO je posílena **aktivními formami vyučování** (praktická výuka, projektová výuka, badatelsky orientovaná výuka, výuka v terénu – terénní ekologická praktika, exkurze s průvodcem, školní projekty EVVO) i **mimoškolními zájmovými aktivitami** (soutěže pro školy, dny otevřených dveří BZ pro širokou veřejnost s doprovodným programem).
- Ekologická problematika je zařazena i do témat **maturitních a seminárních prací**. Vztah k zemědělství, přírodě a krajině podporujeme aktivním využitím botanické zahrady školy a školního statku.
- SZeŠ Rakovník je dlouholetým členem sítě škol zabývajících se ekologickou výchovou – **M.R.K.E.V.** – Metodika a realizace komplexní sítě ekologické výchovy a badatelským programem **GLOBE**.
- prostřednictvím samostatných doplňkových akcí ve **spolupráci s partnery** při EVVO - odbornými institucemi, např. OŽP MěÚ Rakovník, DDM Rakovník, Informační a vzdělávací středisko SCHKO Křivoklátsko – Budy, Informační středisko Lesů ČR – Křivoklát, NESV Kladno – Čabárna a AVES Kladno, TEREZA Praha, Unie botanických zahrad ČR, Agrární komora Rakovník, ÚS ČZS Rakovník, AOPK Praha.

Strategický plán EVVO naší školy

Dlouhodobý plán EVVO a udržitelného rozvoje

Ve školním roce 2024/2025 stejně jako v předchozích letech i těch budoucích si vytváříme plán EVVO. Environmentální výchova jako průřezové téma ŠVP vede žáky k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledování a uvědomování si vztahů mezi člověkem a jeho životním prostředím.

Ovlivňuje hodnotovou orientaci žáků. Ekologické vzdělávání a výchova ve smyslu udržitelného rozvoje nepředstavují pouze jednorázové akce, ale zdůrazňují dlouhodobost a postupné prohlubování a zdokonalování vědomostí a dovedností v rámci všech vzdělávacích oblastí ŠVP, v rámci všech předmětů.

1. Péče o vnitřní prostředí školy (interiér, vybavení, pomůcky).
2. Zdroje energií a šetření energiemi.
3. Ekologizace provozu školy podle finančních možností.
4. Likvidace a recyklace odpadů.
5. Zdravé stravování a šetrné zacházení s potravinami.
6. Zapojení školy do ekologických projektů.
7. Školní výtvarná, fotografická, případně literární soutěž motivovaná EVVO.
8. Využití prostředků získaných sběrovými akcemi k další ekologizaci provozu školy.
9. Spolupráce s rodiči, veřejností, občanskými sdruženími a neziskovými organizacemi.

Dlouhodobý plán EVVO a udržitelného rozvoje:

V rámci tohoto plánu se zaměřujeme a budeme zaměřovat především na tyto oblasti:

1. Zapojení principů udržitelného rozvoje do výuky všech vyučovacích předmětů, organizaci soutěží a projektových dnů s touto tematikou, doplňování knihovny, spolupráci s rodiči, spolupráci s ekologickými centry a podobnými organizacemi.

2. Ekologizace provozu školy

Úspory energií – snaha šetřit s elektrickou energií, vodou.

Nákup zařízení, čistících prostředků a spotřebního zboží šetrného k životnímu prostředí.

Účelné nakládání s odpady, péče o okolí školy, botanickou zahradu, školní statek

3. Podpora vzdělávání pracovníků školy v oblastech EVVO a udržitelného rozvoje.

Akční plán EVVO a udržitelného rozvoje:

Školní plán EVVO a UR SZeŠ Rakovník řeší:

- Vyučování v pojetí EVVO a UR;
- Mimoškolní aktivity (soutěže, kroužky);
- Koordinaci plánu EVVO ve výchovně vzdělávacím procesu (VVP) – soulad se ŠVP;
- Ekologizaci provozu školy a botanické zahrady;

Přílohami školního plánu EVVO a UR pro školní rok je:

- **Plán akcí Botanické zahrady SZeŠ Rakovník** pro daný rok;
- Dlouhodobý program rozvoje botanické zahrady, jako regionálního ekocentra – **projekt „Obnova a rekonstrukce botanické zahrady SZeŠ Rakovník“** řeší obnovu a doplnění zeleně v BZ, informační a výukový systém BZ, doplňování zahradního mobiliáře a staveb podtrhujících rekreační, estetické a výukové možnosti BZ, doplnění technického, mechanizačního vybavení a ručního nářadí, stavebnětechnické rekonstrukce a dlouhodobý cíl – vybudování SEV v BZ s učebnou, sociálním a didaktickým vybavením a klubovnou / výstavní místností.

Školní akce EVVO a UR na školní rok 2024 / 2025

Světový den vody od roku 1993 byl Organizací spojených národů určen na **22. březen**. Spojené národy tento den navrhly v roce 1992 v rámci Agendy 21 na jednání UNCED v Rio de Janeiru, v Brazílii. Důvodem je skutečnost, že na světě více než miliarda lidí trpí nedostatkem pitné vody, nemá přístup k vodě.

Den Země se každoročně koná **22. dubna**. Je celosvětovou ekologickou akcí, která se snaží všem lidem ukázat cestu k přírodě a propagovat pozitivní přístup k životnímu prostředí. V moderním pojetí jde o ekologicky svátek, upozorňující lidi na dopady ničení životního prostředí.

Kromě připomenutí odpovědného chování k přírodě jsme se na naší škole zaměřili na **témata: „Ze života hmyzu“** a projekty **hmyzí hotel, broukoviště**.

Den botanických zahrad ČR - 22. května si připomínáme **Světový den biodiverzity** na památku dne podpisu Úmluvy o biologické rozmanitosti. Je to také **Den botanických zahrad**, které jsou celosvětově významnými institucemi **ochrany biodiverzity**.

Dne 16. 2. 2005 byla na ustavující Valné hromadě ve VÚKOZ Průhonice založena jako občanské sdružení osob a institucí, reprezentujících botanické zahrady, arboreta a významné botanické sbírky Unie Botanických zahrad České republiky. **BZ při SZeŠ Rakovník byla mezi 25 zakládajícími členy**, nyní má UBZ ČR 40 stálých členů.

Den zahrádkářů – 9. červen (bude poprvé bude slaven v roce 2025)

Den zahrádkářů byl ustanoven na Sněmu ČZS v roce 2024 k připomenutí dne, kdy byl **Zahrádkářský zákon** publikován ve Sbírce zákonů pod č. 221/2021 Sb. - dne 9. 6. 2021, účinnosti nabyl dne 1. 12. 2021.

DEN ZAHRÁDKÁŘŮ

Měsíc biopotravin a ekologického zemědělství – září -

Ekologické zemědělství je systém pěstování a produkce potravin, který dbá na životní prostředí, je ohleduplný k okolním rostlinám a živočichům, neplýtvá přírodními zdroji a zajišťuje dobré podmínky při chovu hospodářských zvířat. Zaručuje udržitelnou zemědělskou výrobu pro příští generace.

Osvětová a informační kampaň zaměřená na podporu ekozemědělství a **biopotravin** v České republice je organizována již od roku 2005.

Den stromů – 20. říjen, svátek, který stromy oslavuje prostřednictvím jejich společného sázení.

V současné době se Den stromů slaví ve více než 40 zemích světa.

DEN STROMŮ

Návštěvy ekologických výukových programů nabízených naučnými středisky ekologické výchovy (NSEV Kladno - Čabárna) či centry ekologické výchovy (CEV) např. Sdružení TEREZA Praha, nebo jinými organizacemi.

Školní projekty EVVO a UR na školní rok 2024 / 2025

Projekt ŽIVÁ VODA – Hydrologická pozorování a měření v rámci mezinárodního projektu **GLOBE**, čištění Rakovnického potoka (sběr odpadků), **soutěž Vánoční kapr** (nejen) pro rybáře.

ŽIVÁ VODA

Projekt ENERGIE – Témata: Úspory energií jsou cool, Obnovitelné zdroje energie a blízká budoucnost, Užitečné odpady a jejich následné využití, Chytrý region – zelená budoucnost. Možnosti úspor energií a zdrojů ve škola a BZ i v domácnostech.

Projekt ODPADY – Poznávání druhové skladby odpadů, **propagace třídění a dalšího využití odpadů, kompostování a vermikompostování v botanické zahradě**, využití kompostů v BZ.

Projekt BIODIVERZITA - POZNEJ A CHRAŇ! – Poznávání druhové skladby (rostliny, živočichové), životního prostředí a vztahů ekosystémů Středních Čech. Obnova a rozvoj botanické zahrady SZeŠ v Rakovníku – „Živá zahrada“ – spolupráce s ÚS ČZS Rakovník (Kroužek mladého zahrádkáře) a AOPK Praha (Záchrana kriticky ohroženého druhu Křivoklátska – zvonovce liliolistého).

Projekt EKO koutky pro biodiverzitu 25- obnova rašeliniště v BZ, tvorba broukoviště a hmyzího hotelu, vermikompostování v BZ, ježkovník, ptačí budky. **Hmyzí hotel** je uměle vytvořená skrýš pro užitečné druhy hmyzu. V rámci školního projektu takový hotel pro hmyz vytvoříme. Hmyzí hotely budou umístěny v okolí školy nebo v botanické zahradě.

Odborná knihovna při BZ s botanickou, zahradnickou, přírodovědnou a environmentální tematikou – „Zelená knihovna“.

Spolupráce s DDM Rakovník – cyklus soutěží s přírodovědnou tematikou v BZ – botanická a ekologická okresní soutěž pro ZŠ, ŠŠ a SpŠ okresu Rakovník.

Projekt EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ – Dodržování zásad správné zemědělské praxe, rozbor možných vlivů zemědělství na jednotlivé složky životního prostředí a cesty minimalizace negativního působení na přírodu a krajinu. Naši žáci jsou vedeni k zásadě, že správný zemědělec půdu a krajinu sice využívá, ale vždy si ji váží a pečuje o ni. A proto může velmi aktivně přispívat k ochraně životního prostředí – tedy správnými a citlivými zásahy pomáhat kulturní krajině a přírodě.

Ekologické zahradničení se smíšenými kulturami – obrana před škůdci, více užitečného hmyzu, udržování kvality půdy, lepší využití pěstební plochy.

Zdroje:

1. Metodický pokyn MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, č.j.16745/2008.
2. Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) a environmentálního poradenství (EP) na léta 2016-2025.
https://www.mzp.cz/cz/statni_program_evvo_ep_2016_2025

Vládou schválený program podporuje rozvoj EVVO komplexně v celé šíři témat, rozdělených do sekcí **Příroda**, **Místo, sídlo a krajina**, **Udržitelná spotřeba** a **Klima**. V rámci tříletých akčních plánů bude docházet k jejich aktualizaci.

3. Koncepce EVVO Středočeského kraje

4. Krajská střediska EVVO

Statut krajského střediska mají v současnosti tyto subjekty:

- [Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim](#)
- [Ekocentrum Huslík](#)
- [Naučné středisko ekologické výchovy Kladno-Čabárna](#)
- [Ochrana fauny ČR Hrachov](#)
- [Ekologické centrum Orlov](#)

**KRAJSKÁ STŘEDISKA
EKOLOGICKÉ VÝCHOVY
STŘEDOČESKÉHO KRAJE**